

स्थानीय राजपत्र

घ्याडलेख गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३) घ्याडलेख, चैत्र १० गते, २०७६ साल (अतिरिक्ताङ्क २४)

भाग २

घ्याडलेख गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

हायुटार, सिन्धुलीको

सूचना

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम घ्याडलेख गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संवत् २०७६ साल कार्यविधि नं. १६

सडक बालवालिकाको व्यवस्थापन खर्च कार्यविधि २०७६

प्रस्तावना : विभिन्न कारणले सडकमा आएका बालवालिकाको उद्धार, संरक्षण, मनोसामाजिक विमर्श, सामाजिकीकरण, पारिवारिक पुनर्मिलन, पुर्नस्थापना तथा पुर्नएकिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गरी सडक बालवालिकाको व्यवस्थापन तथा सडकमा बालवालिकाहरु नआउने वातावरण सृजना गर्न सञ्चालन गरिने कार्यक्रमको खर्च गर्ने कार्यविधिको लागि मन्त्रालयले “सडक बालवालिकाको व्यवस्थापन खर्च नमूना कार्यविधि, २०७६” जारी गरेको छ ।

परिच्छेद: १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (क) यो कार्यविधिको नाम “सडक बालवालिका व्यवस्थापन खर्च कार्यविधि २०७६” रहनेछ ।
- (ख) यो कार्यविधि महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

- (क) “प्रदेश र स्थानीय तहको बालअधिकार समिति” भन्नाले बालवालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा ६० बमोजिम गठित समिति सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ख) “मन्त्रालय” भन्नाले महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ग) “राष्ट्रिय बालअधिकार परिषद” भन्नाले बालवालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा ५९ बमोजिम गठन हुने परिषद गठन हुने समिति सम्भन्नु पर्दछ ।

- (घ) “विभाग” भन्नाले महिला तथा बालबालिका विभाग सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ङ.) “बालकल्याण अधिकारी” भन्नाले बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा ६१ बमोजिम नियुक्त हुने वा तोकिएको व्यक्ति सम्भन्नु पर्दछ ।
- (च) “स्थानीय तह” भन्नाले घ्याडलेख गाउँपालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- (छ) “कार्यक्रम” भन्नाले सडक बालबालिकाको उद्धार, संरक्षण, मनोविमर्श, सामाजिकीकरण, पारिवारिक तथा सामाजिक पुर्नस्थापना एवं पुर्नएकीकरण सहित सडक बालबालिकाको हितमा कार्य गर्न गराउन सचेतना लगायत बालअधिकारको प्रवर्धन र सडक बालबालिकाको अधिकार तथा भविष्य सुनिश्चित गर्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय, विकासका साभेदार संस्था र नागरिक समाज सँगको समन्वय, सहयोग र सहकार्यमा सञ्चालन गरिने देहायका कार्यक्रम सम्भन्नु पर्दछ ।
- १) सडक बालबालिका पहिचान तथा उद्धार
 - २) सम्पर्क गृह
 - ३) सामाजिकीकरण केन्द्र
 - ४) पारिवारिक तथा सामाजिक पुर्नमिलन, पुर्नस्थापना र पुर्नएकीकरण
 - ५) पारिवारिक सहयोग तथा आर्थिक विकास
 - ६) सचेतना अभिवृद्धि तथा रोकथाम
- (ज) “सडक बालबालिका” भन्नाले चौविसै घण्टा वा रातभर वा दिनभर वा दिनरातको केही समय जीवन निर्वाहका लागि सडकमा आश्रय लिएका निम्नानुसारका बालबालिका सम्भन्नु पर्दछ ।
- १) अभिभावक वा परिवार विहिन भई सडकमा रहेका,
 - २) परिवारसँग लामो समयदेखि सम्पर्कमा नरही पुर्नरूपमा सडकमा रहेका,

- ३) परिवारसँग समय समयमा सम्पर्कमा रही सडकमा रहेका,
- ४) परिवारसँगै सडकमा रहेका,
- ५) विपद, द्वन्द्व लगायतका कारण वासस्थान छाडी वा हराएर वा वेवारिसे भएर सडकमा नै जीवन निर्वाह गर्न बाध्य भएका,
- ६) विभिन्न कारणले परिवारबाट परित्यक्त भइ सडकमा अलपत्र छाडिएका,
- ७) विशेष परिस्थिति (पारिवारीक विखण्डन समेत) को कारण एकलै वा साथीसँग आश्रय लिएका बालबालिका,

परिच्छेद: २

कार्यक्रम संचालन र उद्देश्य

३. कार्यक्रमको उद्देश्य:

- (१) सडक बालबालिकाको उद्धार, संरक्षण, मनोविमर्श, सामाजिकीकरण, पारिवारीक तथा सामाजिक पुर्नमिलन, पुर्नस्थापना तथा पुर्नएकीकरण गरी उनीहरुलाई सडक जीवनबाट मुक्त गर्नु ।
- (२) बालबालिका सडकमा आउने कारणको पहिचान गरी सो को सम्बोधन द्वारा उनीहरु सडकमा आउने कमलाई निरुत्साहन गर्नु ।
- (३) सडक बालबालिका व्यवस्थापन कार्य तथा खर्च गर्ने प्रकृत्यामा एक रुपता कायम गर्नु ।

४. कार्यक्रम संचालन : प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सडक बालबालिका व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

- (१) प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयले सडक वालवालिकाहरुको उद्धार, संरक्षण, लालनपालन, परिवार तथा सामाजिक पुनर्स्थापना, पुनर्मिलन, पुनर्एकीकरण, मनोसामाजिक परामर्श, सामाजिकीकरण लगायतको कार्यहरु संचालन गर्ने, उद्धार गरिएका वालवालिकाहरुलाई प्रदेशको समन्वयमा सम्बन्धित स्थानीय तह तथा सामाजिक संघ संस्थावाट पुनर्स्थापना गर्न सकिनेछ ।
- (२) सडक वालवालिकाहरुलाई विभिन्न सचेतनामुलक सन्देश तथा कार्यक्रम संचालन गरी समाजमा बस्ने उपयुक्त वातावरण सृजना गर्दै पुनः सडकमा फर्कनवाट रोक्ने ।
- (३) सडक वालवालिकाहरुको स्वास्थ्य, तथा औषधी उपचार कार्यको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- (४) सडक वालवालिकाहरुलाई औपचारिक तथा अनौपचारिक शिक्षा, सीपमुलक तथा अभिमुखीकरण तालीम मार्फत सक्षम बनाउने कार्यहरु संचालन गर्ने ।
- (५) वालवालिका सडकमा आउने कारणको पहिचान गरी सो को सम्बोधन द्वारा उनीहरु सडकमा आउने कमलाई निरुत्साहित गर्ने कार्य अगाडि वढाउने ।
- (६) सरोकारवालाहरु (सरकारी तथा गैरसरकारी संघ, संस्था, नागरिक समाज) सँग समन्वय, सहजीकरण र सहकार्य गर्ने ।
- (७) प्रत्येक प्रदेशको प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा प्रदेशभिन्न सञ्चालित सडक वालवालिका सम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन गरी सो को प्रतिवेदन महिला, वालवालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउने

परिच्छेद: ३

खर्च र लेखापरीक्षण

५. खर्च र लेखापरीक्षण:

- (क) सडक वालवालिका व्यवस्थापनको लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त भएको रकम खर्चको प्रचलित कानून वमोजिम आय व्यय विवरणको लेखा राख्ने तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा अन्तिम लेखा परीक्षण गराउने । सोको प्रतिवेदन महिला, बालवालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा समेत पठाउनुपर्ने ।
- (ख) सडक वालवालिकाको व्यवस्थापनको लागि विनियोजित बजेट प्रचलित आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी ऐन, नियमावलीको खर्चको मापदण्डको परिधिभित्र रही खर्च गर्नुपर्नेछ । उक्त रकम खर्च गर्दा सडक वालवालिका उद्धार, संरक्षण तथा व्यवस्थापन मार्गदर्शन २०७२ तथा यस कार्यविधिको परिधिभित्र रही खर्च गर्नुपर्नेछ ।
- (ग) विनियोजित बजेट अनुसार कुन कुन क्षेत्रमा के कति रकम खर्च गरियो, सडक वालवालिका व्यवस्थापनमा गरिएका सकारात्मक पक्षहरु के के रहे, कमी कमजोरीहरु के के छन् भन्ने सम्बन्धमा विवरण तयार गर्ने । वार्षिक रुपमा महिला, बालवालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा राय सुझाव सहितको प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

६. प्रतिवेदन पेश गर्ने:

सम्बन्धित प्रदेश वा स्थानीय तहले सडक वालवालिका व्यवस्थापन सम्बन्धी गरेका कार्यक्रमहरुको प्रगती प्रतिवेदन, आय व्यय विवरण, मासिक, त्रैमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक रुपमा तयार गरी स्थानीय तहले सम्बन्धित प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयमा र प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयले एकीकृतरुपमा

अर्धवार्षिक र वार्षिक रूपमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउनुपर्ने ।

परिच्छेद ४
विविध

७. विविध:

सडक बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्दा सडक बालबालिका उद्धार, संरक्षण तथा व्यवस्थापन मार्गदर्शन, २०७२ र सडक बालबालिका पहिचान तथा उद्धारका लागि कार्यसंचालन पुस्तिका २०७२ लाई समेत आधार मान्नुपर्नेछ ।

प्रमाणीकरण मिति २०७६।१२।१०

आज्ञाले,
राम कुमार कार्की
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत